

Lezing 5 maart

'Van Hollandse waterlinie naar Duitse verdedigingslinie'

Duitse stellingen en inundaties in Zuid-Holland tijdens de Tweede Wereldoorlog

Maandag 5 maart 2007

Chr. Geref. Kerk, Hoge Gouwe 141, aanvang 20.00 uur

Spreker: de heer T. de Kruijf

Voor de verdediging van het Duitse Rijk werd in de jaren dertig van de twintigste eeuw langs de westgrens de zogenoemde *Westwall* aangelegd. Deze werd door de Geallieerden ook wel de *Siegfriedline* genoemd.

Nadat in het voorjaar van 1940 de West-Europese landen onder de voet waren gelopen, strekte de westgrens van het rijk langs de Atlantische en Noordzeekust zich uit van de Noordkaap tot aan de Spaans-Franse grens. De voorgenomen aanval op Groot-Brittannië werd echter afgelast, want Hitler richtte zijn blik op de Sovjet-Unie. Hierdoor groeide de noodzaak langs de kust verdedigingswerken te bouwen. Deze werken zijn algemeen bekend en werden aangeduid met de naam *Atlantikwall*. Nauwelijks bekend is echter dat op enige afstand van de kust ook verdedigingslinies werden aangelegd.

Eén ervan liep door het Groene Hart ten westen van Gouda. Bij de linie maakten de Duitsers ook gebruik van een beproefd Nederlands verdedigingsmiddel: de inundatie.

In de lezing zal eerst een algemeen overzicht worden gegeven van de ligging van de verschillende Duitse verdedigingslinies. Daarna zal de blik worden gericht op de verdedigingswerken in het Groene Hart en de wijze waarop de inundaties tot stand kwamen. De heer de Kruijf is oud-militair en is onder andere nauw betrokken bij de Stichting Menno van Coehoorn. Deze stichting zet zich in voor het behoud van oude vesting- en verdedigingswerken.

Het verhaal van de spreker werd gepubliceerd in het kwartaalblad van Historisch Genootschap Waddinxveen, 13^e jaargang no.1, maart 2006.

Nieuwe website

Bijna een half jaar inmiddels is "in het verborgene" gewerkt aan het bouwen van een nieuwe website voor **die Goude**. Onder voorzitterschap van webmaster Marianne Lint is een werkgroep aan het werk gegaan om de opzet van deze website voor te bereiden. De technische ondersteuning werd verzorgd door Wouter Abma van het bureau Endoria. En het halffabricaat werd vervolgens zorgvuldig doorgewerkt en van commentaar voorzien door een klankbordgroep van leden van **die Goude**. Vervolgens werd de website aan de hand van dit commentaar weer bijgesteld. Binnenkort zal deze website de oude gaan vervangen.

Wat is er, behalve het uiterlijk, veranderd?

- alle informatie uit de bestaande website is – hier en daar ingekort – opnieuw overzichtelijk gerangschikt en voorzien van de nodige foto's.
- er is informatie bijgekomen over de historie van Gouda, de monumenten in Gouda, de plannen over de vernieuwing van de binnenstad en haar randen en waterplannen.
- er zijn verslagen en foto's toegevoegd van onze buitenlandse excursies, van fiets- en wandelroutes en van alle lezingen vanaf 2002
- alle artikelen van de Tidinge tot aan 2005 worden digitaal beschikbaar gemaakt

- er is een rechtstreekse zoekfunctie naar meer informatie in Goudanet.en veel links naar relevante informatie in andere websites opgenomen
- er zijn veel foto's toegevoegd

De ontvangers van deze digitale nieuwsbrief kunnen alvast een voorproefje nemen door te kijken in de proefversie op <http://diegoude.endoria.nl/>. Als u commentaar, tips of aanvullingen heeft, stuur deze dan naar de webmaster. U mag daarvoor al het contactformulier in de nieuwe website gebruiken! Tijdens de algemene ledenvergadering in april zal onze nieuwe website officieel in gebruik worden genomen.

Goudologie

De cursus die door het Historisch Platform Gouda wordt georganiseerd is een groot succes. Op zaterdag 13 januari 2007 is deze weer begonnen. Er hebben zich 28 deelnemers ingeschreven. Geheel belangeloos werken diverse (bestuurs)leden van de Goudse historische verenigingen en stichtingen samen met medewerkers van gemeentelijke afdelingen aan deze unieke opleiding.

De opleiding handelt gedurende 11 zaterdagochtenden over onderwerpen als Economie, Religie, Politiek, Bouwkunst, Goudse Glazen, Museumbezit en Wateraspecten van Gouda. Eind 2006 ontvingen 6 raadsleden, 10 gemeentemedewerkers en 20 Goudse burgers, na een eenvoudig examen hun certificaat waardoor zij zich Goudoloog mogen noemen, uit handen van enkele wethouders. Gouda telt inmiddels 99 Goudologen, zodat de 100ste in de maand maart zijn of haar certificaat zal ontvangen. De cursus, die geheel zonder financiële ondersteuning wordt georganiseerd heeft inmiddels veel enthousiaste gegadigden getrokken, zodat er een wachtlijst is ontstaan. De Rambo cursus; de versie die bestemd is voor raadsleden en gemeentemedewerkers, heeft vooral tot doel, degenen die over de diverse ontwerpen en plannen in de gemeente moeten beslissen, historisch inzicht te geven over de consequenties van de te nemen besluiten voor de historische stad en haar bewoners. Deze cursus wordt dan ook in zijn geheel betaald door de Gemeente Gouda. In de maand februari hebben er gesprekken plaats gevonden over mogelijke vervolgcursussen waarbij op bepaalde onderdelen van de historie dieper kan worden ingegaan.

Indien u geïnteresseerd bent in de cursus als deelnemer kunt u zich melden bij het Streekarchief Midden Holland. Indien u aan de organisatie wilt meewerken, kunt u zich melden bij het Secretariaat van het Historisch Platform Gouda, telefoonnummer 513301.

Straatnamenboek

Een groep van 6 mensen buigt zich op dit moment over de ontwikkeling van een aanvulling op de straatnamenboeken van dr. Scheygrond.

Sinds de uitgaven van deze boeken zijn er ongeveer 400 nieuwe straten bijgekomen in oude en nieuwe wijken. Ook zijn sommige gegevens verouderd en dienen te worden aangepast. De bedoeling is de nieuwe uitgaven te baseren op de stedenbouwkundige plannen die destijds aan de bouw en indeling van de wijken ten grondslag lagen. Ook wordt overwogen de uitvoering te digitaliseren.

Regionale Historische Encyclopedie

Het Streekarchief Hollands Midden te Gouda vraagt de leden van Historische Vereniging **die Goude** een bijdrage te leveren aan de Regionale Historische Encyclopedie. Het doel van deze encyclopedie is om een breed publiek een korte en prettig leesbare inleiding te geven op een aantal van belang zijnde regionale historische onderwerpen. De bijdragen zullen een plaats krijgen op de website van de Groene Hart Archieven. De redactiecommissie die hiertoe in het leven is geroepen, streeft ernaar eind 2008 de Historische Encyclopedie te voltooien.

Leden die een bijdrage aan dit interessante en waardevolle project willen leveren, kunnen contact opnemen met de beheerder beeld en geluid van het Streekarchief Hollands Midden te Gouda mw. J. (Joke) Radstaat (0182-589823 of j.radstaat@groenehartarchieven.nl). Zij beschikt over een bijgewerkte onderwerpenlijst.

Oproep

Leendert de Jonge stelt in samenwerking met MuseumgoudA een onderzoek in naar Aardewerkfabriek Atelier Van Katwijk, dat vanaf 1946 tot het eind van de jaren vijftig was gevestigd aan de Walestraat 14 te Gouda (latere voortzetting gebroeders De Wit). Een ieder die iets weet over de fabriek/het atelier of over eigenaar Frans van Katwijk, en dan in het bijzonder over de periode 1946-1952, wordt verzocht contact op te nemen met Leendert de Jonge, Van Ostadelaan 1, 1213 EG Hilversum (035-6295539) of leendertdejonge@tmop.nl).

Ledenwerfactie

De actie die is gehouden rondom de cultuurmarkt in september en de Erasmusdagen in oktober heeft een onverwacht groot effect gehad. De actie liep van begin september tot eind december 2006. Aan het begin van het nieuwe jaar konden we een totale aanmelding van **101 nieuwe leden** noteren, waaronder relatief veel jongere Gouwenaars. Al deze nieuwe leden heten wij harte welkom. Het ledenaantal van de vereniging is nu ongeveer 865. Voorafgaand aan het 75-jarig jubileum van **die Goude** zullen we opnieuw een nieuwe ledenwerfactie starten: ons streven blijft een vereniging van 1000 leden.

Algemene Ledenvergadering

Maandag 23 april wordt de jaarlijkse Ledenvergadering gehouden. Deze vergadering zal vooraf worden gegaan door een lezing die staat in het teken van 'Feest'. Tijdens de vergadering wordt de geheel vernieuwde website gepresenteerd. Tevens wordt het nieuwe boekje over het stadhuis ten doop gehouden.

De bijeenkomst begint om 20.00 uur en vindt plaats in de Agnietenkapel.

75 jaar die Goude

Op 8 oktober viert **die Goude** haar 75-jarig jubileum. Dat gebeurt met een vitaal en verrassend programma waarin de negentiende eeuw centraal staat. De bijeenkomst wordt gehouden in de Sint-Janskerk en begint met een inloop om 19.30 uur. Een avond die u niet mag missen. Reserveer de datum en het tijdstip in uw agenda. Een uitnodiging volgt.

Herman Pleij

Maandag 19 maart om 20.00 uur spreekt Herman Pleij in het kader van het thema van de boekenweek over 'Zotheid in het voetspoor van Erasmus' in de Sint-Janskerk.

Overige activiteiten

22 juni	Waterconferentie
1 september	Cultuurmarkt
8 september	Open Monumentendag
27 oktober	Erasmusdag met boekenmarkt

Boekentafel

Elke zaterdag van 11.00 uur tot 15.00 uur staan vrijwilligers van **die Goude** op het bovenplein van het stadhuis aan de Markt klaar om u te ontvangen voor een rondleiding, de verkoop van boeken, of ontbrekende Tidingen. Ook is het mogelijk om periodieken, die uw bestuur maandelijks krijgt toegestuurd, in te kijken of eventueel mee te nemen.

Aanmelden

Wilt u ook meedenken en –werken binnen Historische Vereniging **die Goude** en bent u nog geen lid? Zijn er binnen uw vrienden- en kennissenkring mensen enthousiast te maken voor **die Goude**? Schroomt u niet om contact op te nemen: info@diegoude.nl